

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

תיק 1207802/3

ב"ה

בבית הדין הרבני האזורי רחובות

לפני כבוד הדיינים:

הרב יהודה שחור, הרב יאיר לרנר, הרב ירון נבון

התובע: פלוני (ע"י ב"כ עו"ד מתת פלסנר)
נגד

הנתבעת: פלונית (ע"י ב"כ עו"ד אליעזר גריסר)

הנדון: תביעת פיצוי והוצאות בעקבות בגידה

פסק דין

רקע – עובדות

הצדדים נישאו בתאריך 22/6/06 כדמו"י ולהם 3 בנות קטינות.

בתאריך 19/3/19 הוגש לבית הדין על ידי ב"כ הבעל כתב תביעה לגירושין, חיוב פצויי גירושין ותשלום הוצאות מהאשה, לאחר שהתגלה לדבריו כי האשה מנהלת רומן עם אדם זר, עימו היא עובדת. האשה הודיעה לבעלה על רצונה להפרד.

התביעה לפצויים על סכום של 300,000 ש"ח עקב התנהלות ומרידת האשה, חיוב הוצאות משפט בסך 150,000 ש"ח וכן הוצאות חוקר פרטי בסך 10,000 ש"ח.

בתאריך 24/3/19 הוגש כתב הגנה לתביעה זו ע"י ב"כ האשה ובו מכחישה האשה שום קשר רומנטי עם אדם זר אלא קשר של חברות וחמלה מצד אותו אדם והוא מסייע לה.

לדבריה הבעל נקט במשך השנים יחס משפיל, קללות, איומים, כפה עליה יחסי אישות וכן אילץ אותה לבצע הפלה. לדבריה, לבעל יש קשר רומנטי עם אשה אחרת, לכן ב"כ האשה דוחה את תביעת פיצויי הגירושין שהוגש כנגד האשה.

בתאריך 25/3/19 התקיים דיון בביה"ד ובו הסכימו הצדדים שביה"ד יקבע תאריך לסידור גט. האשה מחלה על כתובתה.

ולעצם תביעת פיצוי הגירושין, ב"כ הבעל מציג הוכחות הכוללות מסרונים ותמונות של האשה עם אדם זר. מנגד טוענת האשה מנגד: "לא היה לי קשר איתו זה קולגה לעבודה". כן טוען ב"כ כי אין כל עילה לא בדין ולא על פי ההלכה לתביעה מסוג זה.

בתאריך 8/4/19 סודר גט בין הצדדים בביה"ד.

בתאריך 12/5/19 הגיש ב"כ הבעל סיכומים לביה"ד ובו פירט את תביעתו לפצויי גירושין. ב"כ הבעל מזכיר את פסיקת בית משפט למשפחה בטבריה, בה מוזכר כי קיימת עילה חוזית ונזקין לפצוי בגין בגידה. עוד טוען כי גם קיים בסיס לחיוב גם בדיני החוזים שהרי נישואין הם כחובה, ובגידה הרי היא כהפרת הנישואין ויכולה להוות כמקור להשתת חיוב בפצויים על מי שהפר את ההבטחה שנתן.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

בתאריך 30/19/4 הגיש ב"כ האשה סיכומים לדחיית התביעה לפיה לא נמצא בשו"ע אבן העזר מקור כלשהו להשית פיצויים על צד כלשהו, וכן אין חיוב בהוצאות משפט אלא במקרים חריגים.

ראשי פרקים לדיון:

- א. קביעת פצויים לאשה כדי שתתגרש.
- ב. דעתו של הגאון הרב חגי איזרר שליט"א (חבר בית הדין הגדול בדימוס).
- ג. קביעת פצויים לבעל במקרה שהאשה בגדה בו.
- ד. מסקנה

א. ראשי פרקים – הרחבה

הנה במקרה שבני זוג חיו זמן רב יחדו ויש הסכמה ביניהם להפרד כתבו בפד"ר (חלק א' עמוד 137) הרבניים הגאונים א.ע.רודנר, י.ג.רוזנטל, מ.ב.חמווי זצ"ל:

"והנה בנוגע לעיקר שאלת הפיצויים, כבר נהגו ביה"ד בישראל לקבוע פיצויים לאשה לפי שיקול דעת ביה"ד, בהתאם לכל הנסיבות, ובהתאם לגודל הרכוש, והמצב הכלכלי של הצדדים. נוהג זה הוא גם במקום שאין מחובת הבעל לתת גט, אלא הגט בא כתוצאה מהמצב האובייקטיבי הקיים ביניהם, ההבדל הקיים במקרים של חיוב הבעל לתת גט, לגט הניתן מתוך הסכמה הדדית, הוא רק בנוגע לגובה הפיצויים המסור לשיקול דעת ביה"ד, ומאחר שנהגו כן יש ללכת אחרי המנהג, ועיין באבן העזר סימן ס"ו סעיף י"א..."

כן מביא הגאון הרב מאיר קאהן שליט"א (חבר ביה"ד הרבני בירושלים כיום) בפסק הדין שניתן ביום ט' באייר תשע"ו (17/5/16) בשם הרב הגאון אברהם שרמן שליט"א (מובא בספר שורת הדין כרך י' עמוד קכ"ד) שישנם סוגים שונים של פיצויים. אם המטרה לחייב את האשה בגירושין בהם אינה חייבת, המנהג לחייב את הבעל בפצויי גירושין, ברם לחייב את הבעל בפיצויים לפצות את האשה בשל הסבל שסבלה מבעלה או חיוב פיצויים בשל גרימת הפסדיים כספיים בשל התנהגות הבעל, מנהג בתי הדין להשית תשלום פיצויי גירושין מסיבות אלה אינו מחייב.

וכן מוסיף הגר"א שרמן שליט"א כי פנה בשאלה זו לגריש"א זצ"ל, והשיב: "שכאשר מדובר בפיצויים שמטרתם להביא את האשה להסכים להתגרש, יש מקום לנהוג לחייב הבעל ליתן לאשה בנוסף לכתובתה תוספת כפיצויים..."

וכן הביא שם אוסף פסקי דין של בית הדין הגדול לערעורים הידוע כאוסף ורהפטיג, ושם מובאים פסקי דין אחדים בהם חויבו בעלים לתת פיצויים לנשותיהם עם גירושיהם.

וכן הביא הרשל"צ הגר"י עוזיאל זצ"ל בספרו תשובות משפטי עוזיאל (חלק אבן העזר תנינא סימן צ"ו עמוד שפ):

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

"בדורות האחרונים הנהיגו ברוב בתי הדין שבישראל שלא לגרש אשה בע"כ בשום אופן... ולכן מצאו עצה ותושיה לפייס את האשה לקבלת גיטה בהוספה על דמי כתובתה לפי ראות עיני בית הדין..."

ב. דעתו של הגאון הרב חגי איזרר שליט"א (חבר בית הדין הגדול בדימוס).

והנה שם הביא הרב הדיין מאיר קאהן את דעתו של הרב הגאון חגי איזרר שליט"א (חבר בית הדין הגדול בדימוס) שכתב:

"לגבי טענת הערעור הנגדי בעניין פיצויים צריך להבהיר שנקודת המוצא של הערעור הנגדי בזה, שפיצויים הם מושג של תשלום עבור נזק שנגרם על ידי הצד השני, ואין הדבר כן, הפיצויים בהלכה בעניני גירושין הם מנהג או תקנה הקשורים בסיוע לפתרון לכוון גירושין, כגון שביה"ד רואה מקום להביא לגירושין, אולם האשה אינה חייבת בכך, ולפיכך מטילים חובת פיצוי על הבעל כדי להביא להסכמת האשה להתגרש.

וכן ג"כ בכוון הפוך אם הבעל מסרב לגרש ואינו חייב בכך, יכול ביה"ד להטיל פצוי על האשה כדי להזיז את הבעל מעקשנותו...

אולם בנדון שלנו לא היה צורך להשפיע על האשה לקבל גט ולכן אין בזה תקנת פיצויים... אבל כאשר האשה דורשת את הגט ומסכימה לקבלו, אין צורך בתקנה ולא לשם כך נתקנה..."

המורם מדבריו של הרב חגי איזרר שליט"א שכל תקנת הפיצויים זה להביא את האשה או את הבעל לידי גירושין ולא מעבר לכך.

ג. קביעת פיצויים לבעל במקרה שהאשה בגדה בו.

כל מה שנכתב לעיל בסיכום דברי רבותינו האחרונים זהו במקרה שאין האשה חפצה להתגרש אך ביה"ד סבור שיש לסדר גט בין הצדדים וכדי להביא את האשה לידי גירושין ביה"ד מטיל פיצויים על הבעל לפי ראות עיניו של ביה"ד, אך לפנינו האשה רוצה להתגרש וכן הבעל מסכים להתגרש ואכן נערך סידור הגט בין הצדדים.

דא עקא, ב"כ הבעל תובע תביעת פיצויים בסך של כ-300,000 ש"ח על בגידת האשה והרס חיי המשפחה, וכן הוצאות משפט וחוקר פרטי, אך לא מצינו בשום פוסק שמחייב אשה שהרסה את חיי הנישואין (לפי דברי הבעל) לשלם פיצויים לבעל על הרס חיי משפחה, מצינו בהלכה שאשה הבוגדת בבעלה או עשתה מעשי כיעור מפסידה את כתובתה או מתנות שקיבלה, אך לא תשלום פיצויים לבעלה.

בנוסף יש לציין שגם בפסיקת בית המשפט העליון לא נפסקים במקרים שכאלו פיצויים לבעל. (ראה בע"א 8489/12, בע"א 5258/98 ובבג"ץ 4602/13).

ד. מסקנה

כיון שהצדדים מסכימים להתגרש אין האשה חייבת בתשלום פיצויים והוצאות לבעל.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

הרב יאיר לרנר דיין

חיוב הוצאות משפט

יש להוסיף, שבפנינו לא רק תביעה מצד הבעל לפצוי כספי אלא גם תביעה של הבעל להחזר הוצאות משפט וחוקר פרטי שהוא הוציא כדי להוכיח טענתו שהאשה בגדה בו.

לתביעה להוצאות משפט יש מקום בהלכה, כאשר אחד מהצדדים מסרב לתביעת השני בטענות שקריות והשני מוציא הוצאות משפט להוכיח שהראשון שיקר. לדוגמא, כשבעל תובע גירושין בטענה שהאשה בגדה, האשה מסרבת להתגרש וטוענת שלא בגדה והבעל מוציא הוצאות על חוקר פרטי להוכיח שהאשה בגדה. כך הוא גם כשהאשה תובעת כתובה וטוענת שלא בגדה והבעל נאלץ להוציא הוצאות כדי להוכיח שהיא בגדה. במקרים אלו, אם ביה"ד יהיה סבור שהאשה שיקרה, ישקול בית הדין חיוב האשה בהוצאות משפט. וגם זאת, רק בהתחשב במקרה הנדון ובנסיבותיו.

אך במקרה שבפנינו ודאי שאין מקום לפי ההלכה בחיוב בהוצאות משפט. הבעל תבע גירושין וטען שהאשה אינה זכאית לכתובה. בדיון הראשון, האשה לא סירבה להתגרש ואמרה שהיא רוצה להתגרש ושהיא אינה תובעת כתובה. לפיכך, ההכחות שבין הצדדים אם האשה בגדה, אינן מצדיקות חיוב בהוצאות משפט, כי האשה לא תבעה כתובה ולא סרבה להתגרש. לכן, במקרה שבפנינו, אין מקום לחייב את האשה בהוצאות משפט.

הרב יהודה שחור - י"ר

גם אני מצטרף לאמור לעיל.

הרב ירון נבון - דיין

פסק הדין

- א. תביעת הבעל מהאשה לתשלום פיצויים והוצאות נדחית.
- ב. אין צו להוצאות.
- ג. מותר לפרסם פסק דין זה בהשמטת פרטים מזהים.

ניתן ביום ב' בסיון התשע"ט (5.6.2019).

הרב ירון נבון

הרב יאיר לרנר

הרב יהודה שחור